

E-learningový kurz Knihovnické minimum [1]

Autor:

- [ŠEVČÍKOVÁ, Petra](#) [2]

Číslo:

- [2017, ročník 26, číslo 3](#) [3]

Rubrika:

- [Vzdělávání](#) [4]

Klíčová slova:

- [e-learning](#) [5], [oborové vzdělávání](#) [6]

Dne 11. září 2017 zpřístupnila [Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě](#) [7] již 15. běh e-learningového kurzu *Knihovnické minimum*. Poprvé byl kurz otevřen v dubnu roku 2010 a stále se těší oblibě. Kurz je přístupný na webu [kurzy.knihovna.cz](#) [8], který je součástí portálu [Knihovna.cz](#) [9].

Pro koho je kurz určen

Knihovnické minimum je kurz sestavený pro pracovníky knihoven, kteří nemají odborné knihovnické vzdělání a chtějí si ho tímto způsobem doplnit. Užitečný může být také pro uchazeče o práci v knihovně. Těm pomůže získat povědomí o jednotlivých knihovnických činnostech a základní orientaci v knihovnické problematice. V neposlední řadě je možné využít kurz jako inovativní.

Před samotným zahájením každého běhu je rozesílána nabídka prostřednictvím elektronické konference Knihovna. Díky tomu jsou v kurzu zastoupeni zájemci z celé České republiky. Nejde jen o pracovníky malých knihoven; často se zapojí také zaměstnanci knihoven krajských. Zájem mnohdy převyšuje kapacitu kurzu. Těm, na které se nedostane, je automaticky nabídnuta možnost účastnit se dalšího běhu (a jsou v něm upřednostněni).

Pro přístup do kurzu je důležité vytvořit si elektronický účet na webu [kurzy.knihovna.cz](#) [8]. Správce Knihovnického minima poté účet přiřadí do seznamu účastníků, a tím se kurz pro zájemce stává přístupným kdykoliv po celou dobu jeho trvání.

Rozsah, obsah, struktura kurzu

Na úvodní stránce kurzu nalezne účastník základní informace o tom, jak má postupovat při studiu, časový harmonogram e-learningu nebo třeba diskusní fórum, na které může přispět svým dotazem či podnětem ke studiu. V základním přehledu má k dispozici také vstupní test. Ten je dobrovolný a jeho výsledek dá každému účastníkovi odpověď na to, jaké jsou jeho znalosti oboru a zda bude pro něj přínosné kurz absolvovat. V případě 100% úspěchu je totiž pravděpodobné, že danou problematiku ovládá.

The screenshot shows the user interface of an e-learning course. On the left, there is a navigation sidebar with a blue header 'Navigace'. Below it, the 'Titulní stránka' (Title page) is selected, showing a list of items: 'Moje stránka', 'Hlavní nabídka', 'Můj profil', 'Aktuální kurz', and 'Knihovnické minimum'. Under 'Knihovnické minimum', there are links for 'Účastníci', 'Odkazy', 'Úvod', 'Téma 1' (highlighted with a red box), 'Téma 2', and 'Téma 3'. At the bottom of the sidebar is a section 'Osoby' with a link to 'Účastníci'. The main content area has a blue header 'Vítáme Vás v e-learningovém kurzu' and a title '"Knihovnické minimum"'. Below the title, there is a paragraph about the course's purpose, followed by a list of target groups: 'pracovníci knihoven bez odborného knihovnického vzdělání' and 'pracovníci s dlouholetou praxí'. A section 'Cílová skupina kurzu' follows, with a paragraph about the 'vstupní test' (entry test). Below this is a list of course items: 'Průvodce kurzem', 'Harmonogram', 'Vstupní test', 'Novinky', and ' Fórum - obecně'. At the bottom, there is a section 'Téma 1' with a link to 'Modul 1: Právní rámec knihovnických činností'.

[10]

Úvodní stránka e-learningového kurzu; v levé svislé liště se zobrazují témata (moduly), které jsou v danou dobu pro účastníky přístupné

Časová dotace celého kurzu je stanovena na 84 hodin. Jde v podstatě o dobu, za kterou by měl být každý účastník schopen prostudovat si materiály, které má prostřednictvím kurzu k dispozici.

Celý kurz je složen z deseti studijních modulů. Každý z nich se zabývá určitou knihovnickou činností (moduly Akvizice knihovního fondu, Stavění a ochrana knihovního fondu, Jmenná katalogizace, Věcná katalogizace, Statistické výkaznictví), oblastí služeb (moduly Výpůjční služby, Referenční a informační služby, Elektronické informační zdroje) nebo třeba otázkou legislativy, knihovnických organizací, ocenění apod. (moduly Právní rámec knihovnických činností a Praktické informace). U každého modulu je uveden jeho tutor, na něhož se mohou účastníci v případě potřeby obrátit.

Jednotlivé moduly jsou zpřístupňovány ve čtrnáctidenních intervalech (podle harmonogramu). Základem každého modulu jsou elektronické přednášky. Jejich doplněním je pak studijní opora ve formátu PDF, která je totožná s obsahem přednášek a účastníci mají možnost si ji vytisknout. Každý modul obsahuje test, který je přístupný vždy čtyři týdny od spuštění. V tomto období musejí studenti test absolvovat. V případě modulů Referenční a informační služby a Elektronické informační zdroje pak vypracují úkol, který se týká tvorby bibliografických citací a zpracování rešerše na zadaná témata. Rovněž úkoly je třeba splnit do čtyř týdnů od jejich zpřístupnění. Úspěšnost každého testu či úkolu je podmíněna minimálně 60% správností. Při splnění této podmínky se účastník stává úspěšným absolventem kurzu a je mu vystaveno osvědčení. To slouží jako doklad pro zaměstnavatele účastníka, že si kurzem doplnil své vzdělání a rovněž pro evidenci vzdělávání za kalendářní rok, kterou si mnohé knihovny u svých zaměstnanců vedou (připomeňme, že počet hodin odborného vzdělávání ročně stanovuje [Metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb](#) [11]).

Navigace

Titulní stránka

Moje stránka

Hlavní nabídka

Můj profil

Aktuální kurz

Knihovnické minimum

Účastníci

Odkazy

Úvod

Téma 4

Studijní Opora - modul 4

Přednáška_01 - Seznámení se základními pojmy

Přednáška_02 - Bibliografický popis (popisné údaje)

Přednáška_03 - Volba selekčních údajů

Přednáška_04 - Personální záhlaví

Přednáška_05 - Korporativní záhlaví

Test - modul 4

Přednáška_03 - Volba selekčních údajů

4.3 Volba selekčních údajů

V této kapitole budeme hovořit o pravidlech, které potřebujeme znát pro určení selekčních údajů, tj. záhlaví, podle kterých je bibliografický záznam zařazen v katalogu.

Pravidla pro vytváření selekčních údajů (záhlaví) nalezneme v RDA.

-

Rozlišujeme 3 typy záhlaví:

- personální
- korporativní
- názvová

Tato záhlaví můžeme použít buď jako:

- hlavní záhlaví,

nebo jako

- vedlejší záhlaví.

Každý katalogizační záznam může mít jen jedno hlavní záhlaví. Hlavní záhlaví se zapisuje nad popisnými údaji a záhlaví vedlejší pod popisnými údaji. Hlavní ani vedlejší záhlaví se typograficky nezvýrazňuje.

Díla jednoho autora (osoby nebo korporace) RDA

Společná díla více autorů

Vedlejší záhlaví se sekundární odpovědností podle RDA

Soubory děl různých osob nebo korporací

Pokračovat

[12]

Část jedné z přednášek modulu Jmenná katalogizace

Kalendář

září 2017

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Pondělí, 25. září - události

Test - modul 2 (Test zpřístupněn)

Skrýt události uživatele

Poslední novinky

(Dosud nebyly vloženy žádné novinky)

Přednášky:

Přednáška_01 - Knihovní zákony

Přednáška_02 - Autorský zákon

Přednáška_03 - Svobodný přístup k informacím; Ochrana osobních údajů

Doplňkové (nepovinné) materiály:

Legislativní dokumenty

Testy:

Test - modul 1

Dotazník:

Hodnocení - modul 1

Diskuzní fórum:

[13]

Důležité termíny kurzu může účastník sledovat pomocí kalendáře událostí

OSVĚDČENÍ

Jméno PŘÍJMENÍ

absolvovala e-learningový kurz

Knihovnické minimum

Studium v rozsahu 84 hodin zahrnovalo následujících 10 modulů. Jednotlivé moduly byly zakončeny testy nebo praktickými úkoly.

Modul 1	Právní rámec knihovnických činností (7 hod.)
Modul 2	Akvizice knihovního fondu (14 hod.)
Modul 3	Stavění a ochrana knihovního fondu (9 hod.)
Modul 4	Zpracování knihovního fondu – jmenná katalogizace (18 hod.)
Modul 5	Zpracování knihovního fondu – věcná katalogizace (8 hod.)
Modul 6	Výpůjční služby (4 hod.)
Modul 7	Referenční a informační služby (6 hod.)
Modul 8	Elektronické informační zdroje na internetu (6 hod.)
Modul 9	Statistické výkaznictví (10 hod.)
Modul 10	Praktické informace (2 hod.)

V Ostravě dne

vedoucí e-learningového kurzu

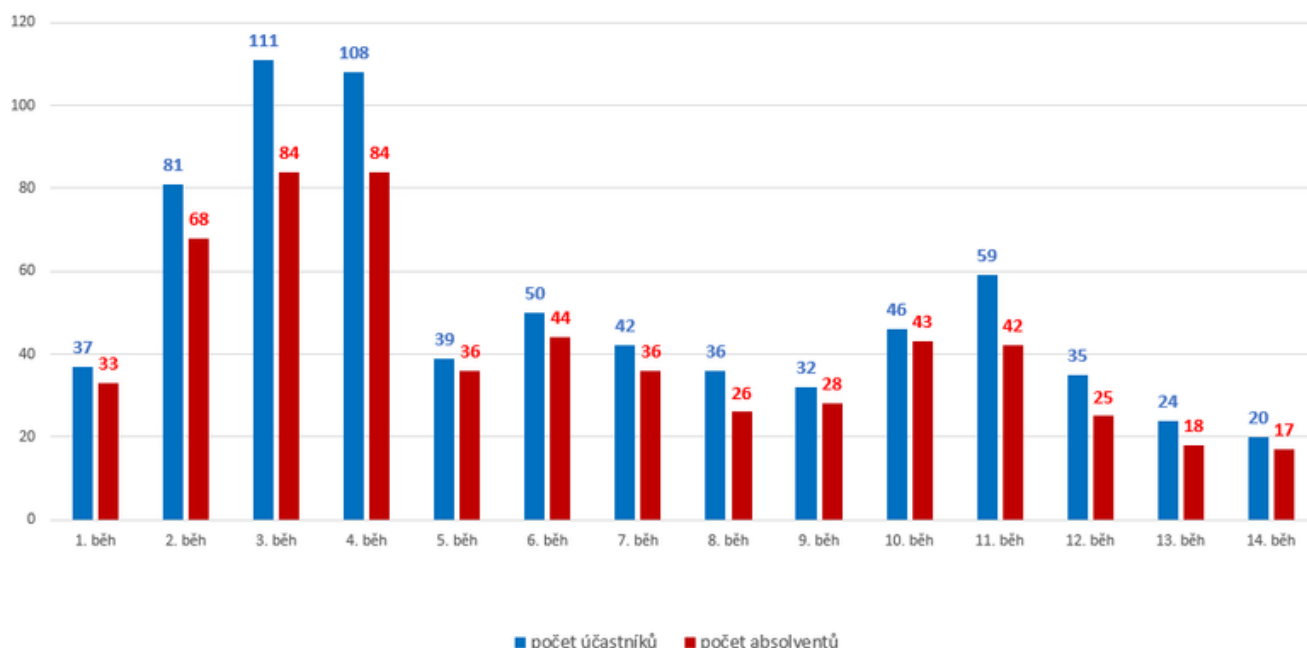
www.svkos.cz

[14]

Vzor osvědčení o absolvování kurzu

Knihovnické minimum a čísla

V úvodu článku bylo řečeno, že v září 2017 byl zpřístupněn již 15. běh kurzu. Za tu dobu se ho zúčastnilo celkem 720 kurzistů, z toho 584 jich úspěšně studium ukončilo (viz graf 1). Některých běhů se zúčastnilo i přes sto kurzistů. V současné době je stanovena kapacita na 30 účastníků na jeden kurz a dává tak tutorům více prostoru pro komunikaci s účastníky.

Graf 1: Počet účastníků a absolventů v jednotlivých bžích kurzu

[15]

Součástí každého modulu je také evaluační dotazník, ve kterém mohou účastníci hodnotit např. náročnost konkrétního modulu a také samotného testu či úkolu, formu a obsah studijních textů z hlediska srozumitelnosti, čtivosti a také jejich přínos. Posoudit mohou rovněž časové rozvržení celého kurzu, zda v jeho průběhu došlo k organizačním nedostatkům či jaká byla kvalita komunikace s jednotlivými tutori. V dotaznících je také prostor pro vlastní postřehy, náměty a připomínky. Vyplnění dotazníků je dobrovolné, ve většině případů odpovídá maximálně čtvrtina z celkového počtu kurzistů. Získané odpovědi jsou poté zpracovány a pomáhají k vylepšení celého kurzu po stránce obsahové i organizační.

Závěrem je nutno dodat, že nás těší trvalý zájem o e-learningový kurz Knihovnické minimum. I díky němu můžeme přispět k naplňování [Koncepte celoživotního vzdělávání knihovníků](#) [16]. Právě celoživotní vzdělávání je v dnešní době velmi aktuálním tématem v oblasti rozvoje a práce knihoven.

Autorkou obrazového doprovodu je Petra Ševčíková z Moravskoslezské vědecké knihovny v Ostravě. Snímky obrazovky pocházejí ze serveru kurzy.knihovna.cz [8].

URL zdroje: <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-3/e-learningovy-kurz-knihovnicke-minimum>

Odkazy

[1] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-3/e-learningovy-kurz-knihovnicke-minimum>

[2] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/autori/sevcikova-petra>

[3] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-3>

[4] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/rubriky/vzdelavani>

[5] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/e-learning>

[6] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/oborove-vzdelavani>

[7] <https://www.svkos.cz/>

[8] <http://kurzy.knihovna.cz/>

[9] <http://www.knihovna.cz/>

[10] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/205/sevcikova5.png>

- [11] http://ipk.nkp.cz/docs/Standard_pro_dobrou_knihovnu.pdf
- [12] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/205/sevcikova4.png>
- [13] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/205/sevcikova2.png>
- [14] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/205/sevcikova3.png>
- [15] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/205/sevcikova1.png>
- [16] <http://ipk.nkp.cz/docs/celozivotni-vzdelavani/koncepce-czv-pdf>